

Der ER dog en uløst globaliseringsudfordring ...

- **Nordiske** lande hidtil **undgået** ufaglært ”overskudsbefolkning” og stigning i ”precarious jobs” – **trods** høj mindsteløn.
Mindre udd.forskelle i ledighed end lande m stor ulighed
- **Forklaring: Social investment welfare state**
Uddannelse + generations-udskiftn. (Lars Andersen, AE).
Større fald i antal ufagl.arb. end tab af ufagl. jobs.
- **Fra nu af** er det højtudd. generationer, der går på pension
- **Stadig tab ufagl. jobs** – men mindre effekt af generationsudskiftn.
- Udfordring: Danmark har **forsømt uddannelse** for længe. Unges erhvervsuddannelse. Efterudd. Revalidering. Osv.
For meget og for længe og for ensidigt work first.

Og så er der langtids-skadevirkninger af høj ledighed

- Som kunne være undgået / mildnet
- Også økon. kontraproduktivt
- Skal modregnes i de forventet gavnlige effekter af langsigtede strukturreformer, hvis man tror på dem

Samt en uløst DANSK udfordring: Fertilitetsproblemet

- Befolkningsprognoser ikke nedjusteret til faldet i fertiliteten 2010-2013. De øvrige nordiske lande under ét har ikke oplevet fald i fertiliteten – heller ikke kriseramte Island. Hvad skyldes forskellen?
- Alle lægerne kommer med den sædvanlige historie om høj fødselsalder – men her er det gået ens i alle lande
- Alle økonomerne kommer med den sædvanlige historie om usikkerhed og krise – men det land, der ligner Danmark mest, er Norge
- Min hovedmistænkte er Christiansborg. Genopretningspakken 2010 og derefter usikkerhed om børnepenge og forældrebetaling. Rækker i hvert fald til mistanke, måske til sigtelse, men endnu ikke til anholdelse.
- Men fertilitet bør være målsætning i den økonomiske politik

Kan den nordiske model overleve?

- Det er et rent politisk spørgsmål
- Ikke et økonomisk
- **Økonomisk har den nordiske model aldrig stået stærkere, sammenlignet med resten af Europa**
- Danmark har haft et stort tilbageslag pga. bolig- / kreditboble. Forlænget indtil 2014 pga. passivitet over for kredittørke + manglende forbrugslust + manglende lyst til boliginvesteringer, der fulgte med
- Konkurrenceevnen var god – og er blevet endnu bedre

Litt.

Jørgen Goul Andersen (2013). Krisens navn. Bekæmper regeringen den forkerte økonomiske krise. Kbh: Frydenlund Academic. (kort sammenfatning af hovedargumenterne)

(JGA bog om globaliseringen og de nordiske velfærdsstater undervejs, på engelsk forlag)

Hjemmeside:

<http://goulandersen.dk> (genåbnes efter 2 x hacker-angreb)

e-mail: goul@dps.aau.dk